

police, roads & transport

Department of
Police, Roads and Transport
FREE STATE PROVINCE

LEFAPHA LA FREISTATA LA SEPOLESA, MEBILA LE DIPALANGWANG

BUKANA YA TATAISO NTSHETSOPELE YA MOLAO WA PHIHLELLO YA LESEDI, wa 2000 (MOLAO 2 WA 2000)

PONELOPELE YA LEFAPHA

Ho kenya letsoho kahong ya Freistata e atlehileng, ka tataiso ya ka mehla ya phano ya tshireletso, dipalangwang le mawala a motheo mebileng ya setjhaba.

MAIKEMISITSO A LEFAPHA

Ho fihlella ponelopele e boletsweng pejana, re tla:

- Disa, re laole mme re lekole phano ya tshebeletso ya sepolesa ka hara Freistata
- Kgothaletsa maiteko a kopanetsweng a thibelo ya botlokotsebe
- Nnetefatsa polokeho mebileng le mokgwa wa tshebetso o kopanetsweng wa dipalangwang tsa setjhaba le dineteweke

Letona (MEC) ke Monghadi MS Mashinini

Hlooho ya Lefapha (HOD) ke Monghadi SS Mtakati

A. DINTLHA TSA KGOKAHANO

Mohlanka wa Lesedi

Mong SS Mtakati

Aterese Room 411 Perm Building
Charlotte Maxeke Street
BLOEMFONTEIN
9301

Aterese ya poso: PO Box 119
BLOEMFONTEIN
9300

Mohala: (051) 409-8856
Fekse: (051) 409-8863
Imeili: mohait@freetrans.gov.za

Motlatsa-Mohlanka wa Lesedi

Monghadi MA Monyane

Aterese: Room 112 Perm Bldg
Charlotte Maxeke Street
BLOEMFONTEIN
9301

Aterese ya poso: PO Box 9769
BLOEMFONTEIN
9300

Mohala: (051) 409-8842
Fekse: 086 207 1459
Imeili: MonyaneM@freetrans.gov.za

B. TATAISO YA KAROLO 10

Khomishene ya Ditokelo tsa Botho ya Afrika Borwa e lokela ho hlophisa bukana ya tataiso ya tshebediso ya Molao. Bukana ena e tla fumaneha pele ho mafelo a kgwedi ya Phato 2003. Dipotso dife kapa dife mabapi le bukana ena di ka lebiswa ho:

Yuniti ya PAIA
Sebaka sa Dipatlisiso le Ditokomane
Khomishene ya Afrika Borwa ya Ditokelo tsa Botho
Private Bag X2700
HOUGHTON
2041

Mohala: (011) 877 3821/3645
Fekse: (011) 403 0668
Imeili: tsebulela@sahrc.org.za
Websaete: www.sahrc.org.za

C. PHIHLELLO YA DIREKOTO TSA LEFAPHA

(a) Dihlooho le dihlopha tsa direkoto

Dihlooho le dihlopha tsa direkoto tsa Lefapha La Freistata La Sepolesa, Mebila le Dipalangwang di kenyeletsa tse latelang:

- (i) Direkoto tsa basebetsi ba Lefapha
- (ii) Direkoto tsa kuno tsa Lefapha
- (iii) Direkoto tsa ditjhelete tsa Lefapha
- (iv) Mananetsamaiso le metsotso ya dikopano
- (v) Ditlaleho
- (vi) Diphatlalatso
- (vii) Maano a ka hare a Lefapha
- (viii) Direkoto tsa ditaba tsa molao
- (ix) Maano a provense
- (x) Dimemorandamo tsa ka hare
- (xi) Dipuo ka Letona (MEC)
- (xii) Direkoto le diqeto tsa Mongodi wa Tsa Dipalangwang le Lekgotla la Mangolo a Tumello la Provense

(b) Kopo ya lesedi

(i) Direkoto tse fumanehang ntle le hore di koptjwe

Lenane le latelang le teka direkoto tse fumanehang ntle le hore di koptjwe, le mokgwa oo di fumanehang ka oona:

E A FUMANEHA HO E TSA KHOPHI	
Ditlaleho tsa Selemo le selemo	Di fumaneha Websaeteng ho www.freestateonline.fs.gov.za *Dikhophi di ka fumaneha ha di koptjwa ho Motlatsa-Mohlanka wa Lesedi
Puo ya Ditekanyetso ya Letona (MEC)	Di fumaneha Websaeteng ho www.freestateonline.fs.gov.za *Dikhophi di ka fumaneha ha di koptjwa ho Motlatsa-Mohlanka wa Lesedi
<i>Lekomo News</i>	Di fumaneha Websaeteng ho www.freestateonline.fs.gov.za *Dikhophi di ka fumaneha ha di koptjwa ho Motlatsa-Mohlanka wa Lesedi
*Dikhophi di ka fumanwa ka ho lefella R0.60 bakeng sa leghephe ka leng	

(ii) Dikopo tse ding

- Ya etsang kopo o lokela ho fumantshwa rekoto ya Lefapha ha feela a latela tsena tse latelang:
 - Ditlhoko tsohle tsa metjha ya kopo tse boletsweng Molaong, tse amanang le kopo ya phihlelo ya rekoto eo, mme phihlelo ya rekoto eo e sa hanwa ka mabaka afe kapa afe a kgano a boletsweng Molaong. Ho ka ikopanngwa le Motlatsa-Mohlanka wa Lesedi ho fana ka lesedi le fetang moo mabapi le mabaka a kgano.
 - Ya etsang kopo o lokela ho sebedisa foromo e hatsitsweng ho tswa Pampiring ya Mmuso (Government Gazette). Khophi ya yona e hoketswe.
- Ya etsang kopo o lokela ho bolela ebang kopo e le ya khophi ya rekoto kapa a batla ho balla rekoto eo dikantorong tsa Motlatsa-Mohlanka wa Lesedi.
- Kapa, ebang rekoto e se ka mokgwa wa tokomane e ka shejwa ka mokgwa oo ho kopilweng ka ona, ha ho kgonahala.
- Ha motho a etsa kopo ka mokgwa o itseng o tshwanela ho fumantshwa rekoto ka ona mokgwa oo a kopileng ka ona. Ha kopo eo e dumellwa ha a tshwanela ho itsunya ho sa hloka hlahle tsamaisong ya Lefapha la SACR, kapa a senye rekoto eo, kapa a itshunyatsunye ditokelong tsa bongodi tseo e seng tsa Mmuso. Ha a sa fumantshwe rekoto eo ka mokgwa oo a e kopileng ka ona empa a e fumantshwa ka mokgwa o mong, tefello ha e a lokela ho feta ya mokgwa o kopilweng pele.

- Ebang motho ya entseng kopo, hodima a filwe karabo ya kopo ya rekoto ka lengolo a batla ho arajwa ka tsela enngwe (mohl: ka mohala), sena se lokela ho hlaloswa.
- Ha ya etsang kopo ya lesedi a e etsa lebitsong la motho e mong, o lokela ho fana ka maemo ao ho etswang kopo ka ona.
- Ha ya etsang kopo a sa tsebe ho bala kapa ho ngola, kapa a sa itekanela, a ka etsa kopo ya rekoto ka molomo. Mohlanka wa Lesedi o lokela ho tlatsa foromo lebitsong la ya etsang kopo mme a mo fe khophi ya yona.
 - Ho ya ka Molao, mefuta e mebedi ya ditefello e lokela ho lefshwa; e leng tefello ya kopo ya rekoto le ya phihlello ya rekoto. Lesedi le mabapi le akhaonto ya banka le nomoro ya referense di ka fumaneha ho Mohlanka wa Lesedi. Ya etsang kopo o tla tsebiswa hore Tonakgolo e qollotse dihlopha tse itseng tsa batho tse sa lokelang ho lefa ditefello tsa phihlello ya rekoto mme o tla fumantshwa lesedi le batsi le mabapi le diqollo tseo ho tswa ho Motlatsa-Mohlanka wa Lesedi.
- Ya etsang kopo ya rekoto o lokela ho lefa tefello ya kopo ya rekoto e batlahalang ya R35.
- Motlatsa-mohlanka wa lesedi o lokela ho tsebisa ya etsang kopo (ntle le ya ikopelang boyena) ka lengolo la temoso le mo kopang ho fana ka tefello e boletsweng (ebang e le teng) pele a ka tswela pele ka kopo eo.
- Ya etsang kopo a ka etsa boipiletso ba ka hare, ha ho lokela, kapa kopo lekgotleng la dinyewe kgahlano le thendara kapa tefello ya kopo ya phihlello ya rekoto.
- Ka mora hore Motlatsa-Mohlanka wa Lesedi a nke qeto ka kopo, ya etsang kopo o lokela ho tsebiswa ka qeto eo ka mokgwa oo a entseng kopo ka ona.
- Ha kopo e dumelletse, tefello e nngwe ya phumantsho ya rekoto e lokela ho lefshwa bakeng sa ho batlana le rekoto eo, ho e hlophisa, ho e hlahisa botjha, le bakeng sa nako e fetileng dihora tse behetsweng ho batlana le ho hlophisa rekoto eo bakeng sa ho pepeswa. Ditefello di behwa ka molao mme di hoketswe mona, mmoho le diphelelo tsa ho se lefelle.

D. DITSHEBELETSO TSE FUMANEHANG

i. Mofuta wa ditshebeletso

Ditshebeletso tsa Lefapha ke tse latelang:

MOKGWA WA TSHEBELETSO	TSHEBELETSO E FUMANEHA JWANG/KA E
1. Taolo ya baahi le ho ba le seabo polokehong	<u>Mohala.</u> (051) 409 8829
2. Thibelo ya Botlokotsebe Setjhabeng	<u>Mohala.</u> (051) 409 8843
3. Polokeho ya Baahi ba Mahaeng	<u>Mohala.</u> (051) 409 8835
4. Polokeho Mebileng	<u>Mohala.</u> (051) 409 0444
5. Lekgotla la Mangolo a Tumello ya Tshebetso	<u>Mohala.</u> (051) 403 7406
6. Mawala a Motheo a Tshebetso Mebileng	<u>Mohala.</u> (051) 400 5200
7. Taolo ya Dipalangwang	<u>Mohala.</u> (051) 403 7475
8. Ditshebeletso tsa Dipalangwang tsa Setjhaba & Mokgwa wa Tshebetso	
Setsi sa Ditlaleho, bakeng sa ditlalebo kapa dipatlisiso	<u>Mohala</u> (051) 409 8849

ii. O ka fihlella ditshebeletso tsena jwang

Ho fumana ditshebeletso tsa lefapha, dikopo di lokela ho etswa ho Hlooho ya Lefapha

E. DITLHOPHISO TSA HO DUMELLA SETJHABA HO BA LE SEABO HO RALWENG HA LEANO LE TSHEBEDISONG YA MATLA.

1. Matsholo, jwalo jwalo, a hlophiswa ka nako e itseng Provinseng ka bophara. Sepheo ke ho kopana ha mmuso wa provense le baahi sefahleho le sefahleho ho hlalosa le ho ikarabella ho maano, mananeo le diprojeke.
2. Ho ya ka Melao le Ditaello tsa Lekgotla la Phethahatso la Provensi, Molao o phatlalatswa setjhabeng bakeng sa diphehiso le ditshisinyo tsa setjhaba pele o ka thehwa. Setjhaba se fuwa monyetla wa ho ngola dipehelo tsa sona kapa ho hlahella ka pela dikomiti tsa mesebetsi e fapaneng.
3. Melao e fapaneng ya provensi e dumella baahi ho thonya ditho tse tla sebetsa dikomiting tse itseng. Baemedi bana ba ka ba le seabo diqetong tse tla nkuwa.

4. Ho ya ka Molao wa Ntshetsopele ya Tsamaiso ya Toka, wa 2000, ha ho ralwa melawana, setjhaba le sona se memelwa ho tla tshwaela ditabeng tse amang ditokelo tsa sona.
5. Hlasela-TV e hasetswa boemafofane, dipetlele le dibakeng tse ding tsa setjhaba moo lesedi le mabapi le tsa mmuso wa provensi le fuwang setjhaba teng.
6. Baphatlalatsi ba ditaba ba sebedisetswa ho fana ka lesedi setjhabeng.

F. DITHAROLLO TSE TENG HA DIPEHELO TSA MOLAO ONA DI SA LATELWE

Ya etsang kopo kapa motho wa boraro a ka etsa boipiletso ba ka hare kgahlano le qeto ya Motlatsa-Mohlanka wa Lesedi ho Letona (MEC) kapa ho motho ya kgethilweng ke Letona pele matsatsi a 60 a feta. Boipiletso bo lokela ho romelwa Kantorong ya Motlatsa-Mohlanka wa Lesedi, eo ho ya ka Molao a lokelang ho e fetisetsa ho ba Lekgotla la boipiletso. Ho feta moo, motho ya etsang kopo a ka etsa kopo ya thuso e loketseng lekgotleng la dinyewe ka mora hore a hlolehe ho fumana thuso ya tsamaiso ya ka hare. Ho na le pehelo ya ditefello bakeng sa tshebetso ena, mme ditefello tseo di kenyeleditswe lenaneng le hoketsweng la ditefello.

G. NTJHAFATSO YA LESEDI LA BUKANA ENA

Ha ho hlokeha, Lefapha le tla ntjhafatsa lesedi la bukana ena.

H. PHUMANEHO YA BUKANA

Bukana ya tataiso ya Lefapha e fumaneha ka mokgwa o latelang:

- Khophi ya enngwe le enngwe ya dipuo tse tharo tsa mmuso e tla fuwa Khomishene ya Afrika Borwa ya Ditokelo tsa Botho; le kantoro enngwe le enngwe ya baahi, ya Khomishene.

- Bukana ena e tla phatlalatswa ka Sesotho, Senyesemane le Afrikaans

- Bukana ena e fumaneha websaeteng ya Lefapha ho www.freestateonline.fs.gov.za.